

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	19 april 2022
Zaaknummer	90343
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Alexander Luijten
Onderwerp	MIRT onderzoek Amsterdam Bay Area

1. Kennisnemen van

De eindrapportage van het MIRT onderzoek Amsterdam Bay Area en de hoofdconclusies uit deze rapportage.

2. Inleiding

Amsterdam Bay Area is het gebied tussen Amsterdam-Oost/IJburg en Almere, rondom het IJmeer. In het Bestuurlijk Overleg MIRT van november 2019 is afgesproken te starten met een MIRT-onderzoek naar de haalbaarheid van de ontwikkeling van de Amsterdam Bay Area als woningbouw- en werkgelegenheidslocatie.

Het MIRT-onderzoek Amsterdam Bay Area is uitgevoerd door de Rijksoverheid, provincies Flevoland en Noord-Holland, Vervoerregio, regio Gooi en Vechtstreek en de gemeenten Amsterdam en Almere. Het is gericht op ruimtelijke-economische ontwikkeling, bereikbaarheid, natuur en ecologie, werelderfgoed, duurzaamheid, landschap, ruimte en haalbaarheid. Doel van het onderzoek is om gezamenlijk met alle relevante stakeholders de opgaven en mogelijke oplossingsrichtingen in het gebied in kaart te brengen en op hoofdlijnen op haalbaarheid te beoordelen.

De programmaraad Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (Sbab) heeft op 10 februari jl. de eindrapportage vastgesteld. Normaliter volgt informatie en openbaarmaking na het BO MIRT. Omdat het BO MIRT pas in het najaar 2022 zal plaatsvinden, is in dit geval besloten om de uitkomsten eerder te delen. In week 14 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de eindrapportage.

3. Kernboodschap

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

- Het gehele gebied Amsterdam Bay Area biedt de fysieke ruimte om tot 2050 100.000 woningen en 40.000 arbeidsplaatsen te realiseren. Van vitaal belang is daarbij dat er arbeidsplaatsen bijkomen in Almere. Wanneer werk, recreatie en wonen bij elkaar komen, ontstaat er een betere mobiliteitsbalans in de regio.
- Ecologie en natuur vormen een belangrijke grondslag voor de gezonde ontwikkeling van woningbouw, infrastructuur en recreatie. Hiermee wordt bijgedragen aan aan het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem in het Markermeer-IJmeer. Door vanaf de start circulair, klimaatadaptief, natuurinclusief en energieneutraal te ontwikkelen wordt de Amsterdam Bay Area een voorbeeldproject van duurzame gebiedsontwikkeling.

- Door de hierboven beschreven verstedelijkingsambitie in het gebied, nemen de bereikbaarheidsopgaven toe. Bij 25.000 extra woningen in Almere (ca. 2030) functioneert het OV-systeem in ABA redelijk goed, maar raakt de weg vol. Nieuwe investeringen in infrastructuur zijn dan nodig. Bij 35.000 woningen in Almere is een grotere stap, ook in het OV, nodig. Het MIRT-onderzoek toont aan dat binnen de drie onderzochte alternatieven een IJmeermetro of - in mindere mate - de uitbreiding van het hoofdspoor een oplossing kan zijn om de capaciteit van het OV-systeem sterk te verhogen en daarmee de OV-bereikbaarheid te verbeteren. Het onderzochte alternatief kan echter niet zonder meer aangesloten worden op het Amsterdamse metronetwerk.
- De onderzochte alternatieven bieden geen oplossing voor de knelpunten op het wegennet (A1 en A6). De IJmeerweg lost deze knelpunten niet op, waardoor zorgen blijven bestaan over de autobereikbaarheid. Daarom wordt dit jaar een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de wegknelpunten en mogelijke oplossingen.

Betrokkenheid gemeente

De regiogemeenten worden in de programmaraad Sbab vertegenwoordigd door de provincie Noord-Holland. Op ambtelijk niveau neemt de Regio Gooi en Vechtstreek namens de regiogemeenten deel aan het onderzoek. Afstemming met de gedeputeerde vindt zowel via reguliere overleggen als ad-hoc plaats. De gemeente Gooise Meren is daarnaast, vanwege de ligging in het plangebied, ook direct ambtelijk vertegenwoordigd.

Regionale inzet

De inzet van Gooi en Vechtstreek kent een aantal specifieke aandachtspunten. Dit betreft:

- Ontsluiting van Almere dient, ten minste, niet nadelig te zijn voor de bereikbaarheid van Gooi en Vechtstreek;
- Een eventuele IJmeerverbinding dient ter plaatse het IJmeer ondergronds te worden aangelegd;
- Versterking van landschap en natuur dient een volwaardige plek in de ontwikkeling van het gebied te hebben.

Ten aanzien van landschap en natuur zijn er diverse deelonderzoeken gedaan, zoals naar potentiële impact op Unesco-werelderfgoed en maatregelen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit en natuur. Het is alle partijen duidelijk dat hierin moet worden geïnvesteerd.

Er zijn nu geen besluiten aan de orde of een eventuele IJmeermetro een tunnel of brug moet zijn. Dat hoort niet bij een MIRT-verkenning. Wel blijkt uit het ecologisch onderzoek dat een brug nadeliger is en dat een volledige brug mogelijk niet vergunbaar is. Dat geldt ook de impact op het Unesco-werelderfgoed in het gebied.

Duidelijk is dat zonder ingrepen over ca. 10 jaar zowel in het openbaar vervoer als op de weg tussen Almere en Amsterdam (A6 en A1 tussen Muiderberg en Diemen) grote knelpunten ontstaan. Voor het openbaar vervoer zou een IJmeermetro of verdubbeling van het spoor (in mindere mate) een oplossing zijn. Voor de weg zijn in het onderzoek geen oplossingen naar voren gekomen die de knelpunten volledig voorkomen of oplossen.

Vervolg

Het MIRT-onderzoek Amsterdam Bay Area geeft aanleiding tot vervolgonderzoek. In 2022 wordt daarom verdiepend onderzoek uitgevoerd. De resultaten van deze onderzoeken worden besproken op het komende BO MIRT met daarbij het gesprek over het al dan niet starten van een verkenning. Duidelijk is dat voor de oplossingsrichtingen uit het MIRT-onderzoek momenteel geen financiële dekking is en dat de kosten voor financiering van de mogelijke wegmaatregelen nog onbekend zijn. Daarom zal samen met de Rijksoverheid, naast de IJmeerverbinding, ook naar alternatieven gekeken moeten worden die op korte termijn financieel haalbaar zijn.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

M. Voorhorst
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester